

चुकीला माफी फक्त दोन वर्षासाठीच का ?

अॅड. किशोर लुल्ला

९४२२४०७९७९

'जिंदगी ना मिलेगी दोबारा' या चित्रपटात फरहान अख्तर विचारतो 'और कितनी बार सॉरी बोलना पड़ेगा'. त्यावर उत्तर देताना हृतिक रोशन म्हणतो 'जब तक दिल से ना निकले तब तक'. असेच उत्तर जीएसटी परिषदेला देण्याची वेळ आली आहे. त्याचे कारणही तसेच आहे. नुकतेच सीबीआयसीने परिपत्रक क्रमांक१८३/१५/२०२२- जीएसटी दि २७-१२-२०२२ रोजी प्रसिद्ध केले. यामध्ये पुरवठादाराने २०१७-१८ आणि २०१८-१९ या वर्षाकरिता भरलेल्या जीएसटीआर १ च्या विवरणपत्रकामध्ये खरे आणि योग्य तपशील भरण्यामध्ये काही चुका केल्या असतील तर त्यासाठी काही सवलती दिलेल्या आहेत. यामध्ये मुख्यतः पुरवठादाराने जीएसटीआर १चे विवरणपत्रक भरताना जर काही चुका केल्या असतील तर खरेदीदाराला जीएसटीआर ३बी प्रमाणेचा इनपुट टॅक्स क्रेडिट मिळत नव्हता. कारण तो तपशील खरेदीदाराच्या जीएसटीआर २ए मध्ये दिसत नव्हता. नियम ३६(४) मध्ये ९ ऑक्टोबर २०१९ पासून हा बदल केल्यामुळे फक्त पहिल्या दोन वर्षासाठी ही सवलत दिलेली आहे आणि त्यासाठी सदर परिपत्रक काढलेले आहे. यामध्ये पुरवठादाराने

- १) जीएसटीआर ३ बी भरला परंतु जीएसटीआर १ भरला नाही,
  - २) जीएसटीआर १ आणि जीएसटीआर ३बी भरला परंतु खरेदीदाराचा तपशील जीएसटीआर १मध्ये दाखवला नाही,
  - ३) जीएसटीआर १ मध्ये बी टू बी सप्लाय ऐवजी बी टू सी सप्लाय दाखवला,
  - ४) जीएसटीआर १ मध्ये चुकीचा जीएसटीन नंबर टाकला,
- अशा सारख्या चुका नमूद केलेल्या आहेत.

अशा प्रकारे न मिळालेला आयटीसी, सक्षम अधिकाऱ्याने प्रथम सदर खरेदीदाराकडून सर्व खरेदीची बिले मागवून तपासणेची आहेत. जीएसटीआर ३बी आणि जीएसटीआर २ए यामध्ये मेळ घालण्याचा आहे. कलम १६ (२) च्या सर्व अटींची पूर्तता केल्या आहेत का ते पाहण्याचे आहे. कलम १७, १८, १६(२)(सी) आणि १६(४) प्रमाणे संपूर्ण छाननी करावयाची आहे. हे सर्व तपासल्यानंतर जर जीएसटीआर ३बी आणि जीएसटीआर २ए यामधील फरक रुपये पाच लाखाच्या वर असेल तर सदर पुरवठादाराच्या चार्टर्ड अकाउंटंट कडून तशा प्रकारचा दाखला मागवून खरेदीदाराचा आयटीसी मान्य करणारे आहेत. हा फरक जर पाच लाखाच्या आत असेल तर पुरवठादाराचा दाखला चालेल. मात्र पुरवठादाराने २०१७-१८ ची विवरणपत्रके विहित मुदतीत भरलेली असणे आवश्यक आहे. ज्या खरेदीदारांची तपासणी, अपील सुरू आहेत त्यांना या परिपत्रकाचा लाभ मिळू शकेल. ज्याच्या प्रोसिडिंग पूर्ण झाल्या आहेत त्यांना याचा लाभ मिळणार नाही.

वरील परिपत्रक आल्यापासून अनेकांना असे खटकत होते की २०१९-२०, २०२०-२१

आणि २०२१-२२ साठी सदरचे परिपत्रक का लागू करू नये ? फक्त पहिल्या दोन वर्षांसाठीच याचा फायदा का असावा ? मे. विप्रो लिमिटेड इंडिया यांनी कर्नाटक उच्च न्यायालयामध्ये १६१७५ क्रमांकाचा रिट पिटीशन दाखल केला आणि दिनांक ६-१-२०२३ रोजी न्याय मिळवला. या निर्णयाप्रमाणे अशाच प्रकारच्या चुका २०१९-२० मध्ये देखील झालेल्या असल्यामुळे सदर परिपत्रकाचा फायदा २०१९-२० साठी देखील देण्यात यावा.

माझ्या मते सर्व व्यापारी संघटनानी या निर्णयाचा आधार घेऊन जीएसटी परिषदेला एक निवेदन सादर करावे आणि पुढील तीनही वर्षांसाठी या परिपत्रकाचा फायदा देण्यात यावा अशी मागणी करावी. ही मागणी नक्की मान्य होईल असे वाटते.